

Prosjekt- og utviklingsmidler

Sluttrapport Portal for utlån av ebøker (Ref #c1eacdc7)

Tildelt beløp: **1 600 000**

Varighet: **Treårig**

Kategori:

Opplysninger om søker

Organisasjonsnavn / nr

Buskerud fylkesbibliotek / 964951373

3007 Drammen

buskerud.fylkesbibl.no

Institusjonens leder

Trond Minken

Ansvarlig kontaktperson (søker)

Jannicke Røgler

99014288 / jannicke.rogler@bfk.no

Mål for prosjektet

Målet for prosjektet var todelt. En del gikk ut på å utvikle en teknisk løsning for utlån av ebøker i bibliotek. Den andre delen av prosjektet gikk ut på å utforske og komme med anbefalinger til ulike utlånsmodeller for folkebibliotekene. Fylkesbiblioteket ble første gang tildelt midler til et pilotprosjekt i 2008. Prosjektet fikk midler til et treårig prosjekt i perioden 2011-2014. Etter dialog med og søknad til NB ble de resterende prosjektmidlene brukt til en videreføring av prosjektet i 2014-2015.

Rapportsammendrag

Målgruppe

Målgruppen for prosjektet var i prosjektets første fase alle voksne innbyggere i Drammen, Kongsberg og Nore og Uvdal.

Innhold og aktiviteter

Da prosjektet startet i 2008 fantes ingen utlånsløsning for e-bøker i folkebibliotekene. Fylkesbiblioteket, folkebibliotekene i Drammen, Kongsberg og Nore og Uvdal var de første som begynte å jobbe med å utvikle dette nye området for folkebibliotekene. Den tekniske løsningen i fase en av prosjektet baserte seg på Elitteras løsning, Digitalbok.no. Digitalbok.no var en nettbokhandel som solgte norske og utenlandske e-bøker. Oktober 2010 var Elaan.no som første utlånsløsning i norske folkebibliotek tilgjengelig for lånerne i Drammen, Kongsberg og Nore og Uvdal. Fylkesbiblioteket henviser til tidligere innlevert rapport om fase en av prosjektet.

I Buskerud ønsket vi en sikker tilgang til e-bøker og så en utvidelse av innkjøpsordningen for litteratur som en naturlig løsning på utfordringen med å få tilgang til et tilstrekkelig antall titler. Fylkesbiblioteket sendte en formell henvendelse til Kulturrådet med ønske om en prøveordning. Etter et år med

Prosjekt- og utviklingsmidler

Sluttrapport Portal for utlån av ebøker (Ref #c1eacdc7)

forhandlinger mellom Kulturrådet og forlagene ble det enighet om å starte opp med voksen skjønnlitteratur. Som de tre første bibliotekene i Norge fikk våre prosjektbibliotek tilgang på e-bøker gjennom Kulturrådets prøveordning for innkjøp av e-bøker fra oktober 2012.

Eliaan ble etter hvert kjøpt opp av Cappelen Damm forlag. Cappelen Damm ønsket ikke å videreutvikle Eliaan til å omfatte flere bibliotek enn de som allerede hadde tatt løsningen i bruk. Dette ble bekreftet i et møte mellom forlaget, storbybibliotekene og Buskerud fylkesbibliotek.

Elaan.no ble etter hvert utdatert som teknisk løsning. I dialog med Nasjonalbiblioteket ble det høsten 2012 besluttet at de resterende prosjektmidlene kunne benyttes til å utvikle en ny teknisk løsning, eBib.no. En intensjonsavtale om utvikling av en ny e-lånsløsning ble inngått mellom Deichmanske bibliotek og Buskerud fylkesbibliotek med fylkesbiblioteket som prosjekteier og prosjektleder.

eBib.no ble utviklet som en HTML5 webapplikasjon. En webapplikasjon lar deg gjøre alt i nettleseren, både søking, administrasjon og lesing. Webapplikasjoner var på dette tidspunktet relativt nytt. De store fordelene med en webapplikasjon kontra en tradisjonell app er enklere utvikling og oppdatering og at brukerne kun behøver å forholde seg til sin velkjente nettleser. Libriotech og Ignitas stod for den tekniske utviklingen av løsningen. Det var en klar ambisjon om å utvikle den nye e-lånsløsningen som fri og åpen programvare i tråd med fylkesbibliotekets andre satsinger på åpne løsninger som Webløft og Koha. I løpet av utviklingsperioden ble det gjennomført to brukertester for å sikre at vi utviklet en mest mulig brukervennlig tjeneste. Våren 2014 var løsningen klar for de første tre bibliotekene. Ved starten av 2015 hadde 20 kommuner i Buskerud tatt i bruk eBib.no.

Resultater av prosjektet

Buskerud fylkesbibliotek har gjennom prosjektperioden driftet to ulike egenutviklede e-lånsløsninger.

Gjennom hele prosjektperioden ble det lagt stor vekt på å dele erfaringer og kunnskap med resten av biblioteksektoren. Prosjektet hadde en egen prosjektblogg, vi var aktive på sosiale medier, prosjektleder holdt en rekke foredrag og presentasjoner og vi arrangerte også i samarbeid med NB en større dagens konferanse i Drammen.

Gjennom vår utadrettede virksomhet markerte Buskerud fylkesbibliotek seg som en sentral pådriver for e-bøker i folkebibliotek. Fylkesbiblioteket bygde et bredt kontaktnett med sentrale aktører som Forleggerforeningen, ulike forlag og Kulturrådet. Prosjektlederen har også hele tiden vært en del av Norsk Bibliotekforenings e-bokutvalg.

Fylkesbiblioteket bidro også på ulike måter med innspill og uttalelser til nasjonalt nivå med blant annet innspill til ulike utredninger, sist som informant til Rambølls undersøkelse om e-bøker.

Prosjektledelsen så det som viktig å dele den tekniske løsningen med andre interesserte. All kildekode unntatt den som handler om sikkerhet og kryptering er gjort tilgjengelig på GitHub og kan fritt anvendes av andre som ønsker å tilby e-lånstjenster.

Fylkesbiblioteket var fornøyd med teknisk løsning og administrasjonsgrensesnitt. Tilbakemeldingene fra lånerne på eBib.no var positive. Det drøye året som løsningen var i drift ble det lånt ut 10 500 e-bøker fordelt på 1700 lånere.

Nyttige erfaringer

Det er krevende for en liten organisasjon å utvikle et produkt helt fra bunnen av. E-lånprosjektet var omfattende og komplekst med mange aktører involvert. Det

Prosjekt- og utviklingsmidler

Sluttrapport Portal for utlån av ebøker (Ref #c1eacdc7)

var krevende å skulle sette av tilstrekkelig med personalressurser. Den vanskeligste fasen for et prosjekt er gjerne når man går fra prosjektfase til ordinær drift. Dette viste seg også å være tilfelle for eBib.no. Høsten 2015 evaluerte vi eBib.no. Konklusjonen ble at fylkesbiblioteket ikke hadde mulighet til å fortsette driften i sin nåværende form. Fylkesbiblioteket lyktes dessverre ikke med å få på plass en bærekraftig forretningsmodell for fremtidig drift og utvikling og la ned eBib.no i januar 2016.

Prosjekt- og utviklingsmidler

Sluttrapport Portal for utlån av ebøker

Start- og sluttdato for prosjektet

Prosjektvarighet	Fra dato	Til dato
Treårig	01-01-2011	01-06-2014

Samarbeidspartnere

Organisasjon/institusjon	Formell avtale	Rolle
Deichmanske bibliotek Arne Garborgs plass 4 0179 Oslo	ja	Deichmanske bibliotek var representert i prosjektledelsen. De gjennomførte også to brukertester og deltok i utviklingen av designet i tett dialog med Ignitas.

Vedleggsoversikt

Beskrivelse

Prosjektregnskap

Regnskap årlige utskrifter